

УДК 378.1:351.851

РАНЖИРУВАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ ЯК МЕХАНІЗМ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Чекаловська Г.З.

Здобувач кафедри економічної теорії

Тернопільського національного економічного університету

Анотація. У статті обґрунтовано ранжирування як механізм оцінювання якості освітніх послуг. Проаналізовано міжнародні рейтинги університетів (Shanghai, THE, US News, Leiden, QS). Визначено основні критерії, які використовуються у світовій практиці та здійснено їх порівняльну характеристику. Розглянуто місце українських вишів у світових рейтингах. Проведено аналітичний огляд існуючих систем ранжирування вищих навчальних закладів України (Софія Київська, ТОП – 200 Україна, рейтинг МОНУ, рейтинг українських ВНЗ: думка роботодавців (журнал «Деньги»), рейтинг кращих ВНЗ України (журнал «Кореспондент»), Компас). Окреслено напрями покращення діяльності ВНЗ в контексті надання якісних освітніх послуг.

Ключові слова: вища освіта, якість, рейтинги навчальних закладів, критерії рейтингів, глобальне одновимірне ранжирування, індикатори рейтингу.

Annotation. In the article the rankings as a mechanism for evaluating of the quality of educational services is grounded. The international ratings of universities are analysed (Shanghai, THE, US News, Leiden, QS). It is determined the basic criteria which are used in world practice and their comparative description is realized. The place of Ukrainian universities in the world rankings is studied. The analytical review of existing systems of ranking of higher educational establishments of Ukraine (Sophia Kyiv, TOP - 200 Ukraine, MESU rating, the rating of Ukrainian universities: the view of employers (magazine "Money") ranking of the best

universities in Ukraine ("Correspondent" magazine), Compass). is made and the directions of improvement of their activity in the context of providing quality educational services are outlined.

Keywords: higher education, quality, ratings of educational establishments, criteria of ratings, one-dimensional global ranking, rating indicators.

Актуальність проблеми. Отримання якісної вищої освіти в сучасних умовах набуває усе більшої вагомості для життя людини. Збільшення важливості вищої освіти та її масовість пов'язані зі збільшенням кількості вищих навчальних закладів, які пропонують свої освітні послуги.

В останнє десятиліття в умовах посилення конкуренції зростає необхідність надання інформації різним зацікавленим особам. Ранжирування вищих навчальних закладів потрібне абітурієнтам та їхнім батькам для вибору ВНЗ, адміністрації - для ефективного адміністрування; роботодавцям - для вибору якісної робочої сили; уряду та політикам - для формування стабільної нормативно - правової бази, забезпечення адекватності ринку освітніх послуг та ринку праці.

Рейтинги вищих навчальних закладів дозволяють орієнтуватися у якості освітніх послуг у тому чи іншому аспекті. Світові рейтинги університетів відображають рівень вищої освіти та її якість у різних країнах і «поступово починають здобувати визнання серед академічних діячів як ефективний механізм оцінювання економічної якості та репутації» [1, с. 63].

До 80-х років ХХ в. в центрі уваги громадськості, експертів і політики виявилися питання якості надаваних послуг вищої освіти численними вузами. У відношенні функціонування інститутів вищої освіти дана тенденція проявилася в посиленні вимог підзвітності вузів як профільним відомствам відповідно до заданої системи показників результативності, так і громадськості. В даний час це проявляється у співіснуванні трьох окремих, але взаємопов'язаних механізмів оцінки якості сучасної вищої освіти: системах ранжирування, що розвиваються головним чином різними засобами масової інформації; системах

забезпечення якості вищої освіти, що є сферою компетенції різноманітних агентств оцінки якості освіти; та системах підзвітності, що просуваються органами, відповідальними за розвиток сфери вищої освіти.

Аналіз останніх наукових досліджень. Зарубіжні дослідники Дж.Ч. Шин, Р.К. Туткущян, С. Маргінсон, Е. Хезелкорн, Н. Ван Дайк, К. Гуаріно, Г. Раджвей. М. Чунь, Р. Баддін, І. Чень всебічно вивчають теоретичні основи, методології та вплив існуючих систем ранжирування на розвиток вищої освіти в глобальному масштабі. Дане питання є предметом вивчення і таких вітчизняних науковців: М.З. Згуровського. В.І. Лугового, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степка, В. Ямкового, які звертають увагу на основні проблеми ранжирування українських вузів. Однак, питання ранжирування вищих навчальних закладів як механізм оцінювання якості освітніх послуг потребує детального вивчення.

Мета роботи. Метою дослідження є аналіз існуючих систем рейтингового оцінювання діяльності світових університетів, аналітичний огляд існуючих систем ранжирування вищих навчальних закладів України та окреслення напрямів покращення діяльності ВНЗ у контексті надання якісних освітніх послуг.

Викладення основного матеріалу дослідження. Сучасний стан національних систем вищої освіти характеризується багатоманітністю інститутів вищої освіти, ускладненням функцій, що виконуються, а також конкуренцією за людські і матеріальні ресурси, за місце в глобальному просторі вищої освіти.

Вирішувати сучасні завдання університетам допомагають рейтинги національного, глобального або спеціалізованого характеру. Рейтинги розглядаються університетами як один з інструментів входження в глобальний простір вищої освіти і, на думку сучасних дослідників, набувають характеру «нав'язливої ідеї» для міжнародної університетської спільноти. Так, Е. Хазелкорн [2], звертаючись до історії ранжирування і їх ролі в розвитку системи вищої освіти, відзначає, що, зародившись в США як дослідницька

практика початку минулого століття, ранжирування вже в середині 80-х років ХХ ст. стає важливим інформаційним ресурсом для студентів, який сьогодні перетворюється в інструмент геополітичного впливу. Захопленість світового академічного співтовариства рейтингами пояснюється Е. Хазелкорн також посиленням впливу процесів глобалізації на розвиток вищої освіти. Рейтинги є головним відображенням світової боротьби за якість і застосовуються як інструмент визначення статусу окремих інститутів вищої освіти, оцінки якості та результативності систем вищої освіти, як міра глобальної конкурентоспроможності вузів. У світлі змін, що відбуваються існуючі системи ранжирування не тільки впливають на трансформацію всередині університетів, але і видозмінюють систему вищої освіти в цілому.

Для розробки національної системи ранжирування ВНЗ критично важливим є вивчення зарубіжного досвіду побудови різних типів рейтингів, накопиченого за останні кілька років, їх порівняльний аналіз.

Для аналізу оберемо системи ранжування глобальних рейтингів Shanghai, THE, US News, QS, Leiden, Webometrics.

Метою глобальних рейтингів (Shanghai, THE, US News, QS, Leiden) є виділення провідних університетів світу та оцінка їх діяльності. Однак кожна методологія вкладає різне розуміння в термін «провідний університет». так, творці рейтингу Shanghai вважають, що провідні університети - це університети з великою кількістю видатних учених лауреатів Нобелівської премії і премії Філдса) серед випускників і співробітників університету; рейтинг Leiden при відборі кращих університетів орієнтується тільки на кількість опублікованих університетом статей. В рамках методологій QS і US News (обидві методології розробляються незалежною консультаційною компанією QS - Quacquarelli Symonds Ltd) список провідних університетів складається шляхом електронного опитування експертів, сам рейтинг спирається на результати національних рейтингів, дані експертного опитування та бібліометричні показники, забезпечується географічна збалансованість. Рейтинг THE включає

в число провідних університетів класичні університети, що пропонують програми вищої і післядипломної освіти і публікують більше 1000 статей в рік.

Визначаючи різним чином провідні університети, всі представлені методології одновимірного ранжирування досить широко визначають свою цільову аудиторію: це мотивовані молоді люди, охочі вчитися у провідних університетах світу, академічне співтовариство, політики, представники системи управління освітою.

Винятком є рейтинг Leiden, що оцінює наукову ефективність університетів за допомогою різних бібліометричних показників. Очевидно, що така специфічна оцінка діяльності вузів цікава, насамперед, академічній спільноті. Глобальні рейтинги охоплюють різну кількість провідних університетів (табл. 1).

Таблиця 1.

Охоплення регіонів і предметних областей в глобальних методологіях одновимірного ранжирування (рейтингах) [3]

	Shanghai	THE	US News	Leiden	QS
Кількість університетів	500 університетів	400 університетів	400 університетів	500 університетів	700 університетів
Регіони	Немає окремого списку по регіонах, університети вказуються по країнах	Європа, Азія, Північна Америка, Південна Америка, Океанія, Африка	Африка, Азіатський Тихоокеанський регіон, Центральна Азія, Європа, Латинська Америка, Середній Схід, Північна Америка	Представлений рейтинг світових університетів і рейтинг європейських університетів	Немає окремого списку по регіонах, університети вказуються по країнах
Предметні області	1) Природничі науки і математика 2) Медико-біологічні і сільськогосподарські науки	1) Інженерія і технологія 2) Гуманітарні науки 3) Клінічні науки і медицина 4) Біологічні	1) Гуманітарні науки 2) Інженерія і технології 3) Біологічні науки 4) Природничі науки і	Предметні області не представлені	1) Гуманітарні науки 2) Інженерія і технології 3) Біологічні науки і медицина 4) Природничі

	3) Клінічна медицина і фармакологія 4) Соціальні науки 5) Інженерні і комп'ютерні науки	науки 5) Точні науки і математика 6) Соціальні науки	матема тика 5) Соціальні науки		науки і математика 5) Соціальні науки і менеджмент
--	---	--	-----------------------------------	--	---

Всі методології, за винятком Leiden, представляють рейтинг університетів за предметними галузями, і лише методології THE і US News представляють рейтинги університетів по регіонах; Shanghai представляє рейтинги університетів по країнах і виділяє найбільш популярні країни для навчання (США, Великобританія, Австралія, Німеччина, Канада). При складанні рейтингу, наголос був зроблений на дослідницькій діяльності у сфері науки і технологій — оскільки це саме ці напрями, в яких Китай прагнув зміцнити свої позиції. У методологічному плані було наголошено на легкодоступних джерелах даних: відкритій інформації щодо лауреатів різних премій, кількості видань, індексах цитованості тощо. До Шанхайського рейтингу були включені усі вищі навчальні заклади, де вчилися або працювали лауреати Нобелівської премії, володарі найвищої премії з математики – медалі Філдса, найчастіше цитовані дослідники, а також університети/інститути, представники яких часто публікуються в авторитетних наукових журналах, таких як Nature & Science. Цей рейтинг оцінює ВНЗ лише як дослідницькі установи, не враховуючи, що університети готують фахівців не лише для наукових потреб, а й, здебільшого, для роботи в інших сферах суспільного життя. Цікаво, що QS, використовуючи ту ж методологію, що і US News, не публікує рейтинг глобальних університетів по регіонах: так само як і Shanghai, QS представляє рейтинг університетів по країнах, щорічно складаючи рейтинг університетів по якомусь одному регіону: так, у рейтингу 2011/2012 року окремо представлений рейтинг університетів країн Латинської Америки.

Безумовно, всі методології одновимірного ранжирування глобальних університетів орієнтовані на класичні дослідницькі університети, але

методології THE, US News намагаються виділити різноманітні регіони і представити рейтинг університетів по цих регіонах.

Методології одномірного ранжирування глобальних університетів вводять різні індикатори оцінки діяльності університетів (табл. 2).

Таблиця 2.

**Індикатори, які використовуються методологіями глобального
одновимірного ранжирування університетів ***

Індикатори	Shanghai	THE	Leiden	QS /US News
Якість викладання / загальна маса напрямку	Кількість випускників університету, яким були присуджені Нобелівська премія і премія Філдса / 10%	1) Репутаційні дослідження з питань викладання (15%) 2) Кількість ступенів PhD, що присуджуються в розрахунку на одного ПВС (6%) 3) Співвідношення прийнятих студентів і кількості ПВС 4,5% 4) Співвідношення присуджених докторських ступенів і присуджених ступенів бакалавра (2,25%) 5) Дохід на одного ПВС (2,25%) / 30%	-	Співвідношення кількості ПВС і студентів / 20%
Академічна репутація	-	-	-	Репутаційна характеристика університету на думку академічної спільноти / 40%
Якість наукових досліджень	1) Кількість публікацій в журналах Nature і Science за попередні 5 років (20%) 2) Загальна кількість статей, індексованих в системах Science Citation і Social Science Citation (20%) / 40%	1) Репутаційні дослідження з питань науково-дослідницької діяльності (18%) 2) Дохід від досліджень (6%) 3) Кількість статей на одного викладача і одного дослідника (6%) / 30%	Оцінка тільки по бібліометричних показниках (6 індикаторів) ваги не приписують	Кількість цитувань на одного ПВС / 20%

Якість ПвС	1) Кількість працівників університету, що мають Нобелівські премії і премії Філдса (20%) 2) Кількість часто цитованих ПвС (20%) / 40%	-	-	-
Розмір навчального	Оцінка академічної роботи відносно до розміру установи / 10%			
Науковий вплив університе	-	Імпакт-фактор наукового цитування (нормалізоване середнє значення цитування на одну статтю) / 30%	-	-
Економічна активніс	-	Дохід від досліджень за замовленням промислових підприємств (у розрахунку на одного ПвС) / 2,5%	-	-
Міжнародна діяльність	-	1) Частка іноземних ПвС в загальній чисельності ПвС (2,5%) 2) Частка іноземних студентів у загальній чисельності студентів (2,5%) 3) Частка публікацій ПвС в наукових періодичних виданнях, підготовлених у співавторстві з хоча б одним іноземним автором, в загальній кількості журнальних публікацій ПвС (2,5%) / 7,55%	-	1) Частка іноземних викладачів, що працюють в університеті (5%) 2) Частка іноземних студентів, що навчаються в університеті (5%) / 10%
Думка роботодавців	-	-	-	Репутаційна характеристика університету згідно думки роботодавців / 10%

*складено автором на основі [3; 4; 5].

В цілому можна зробити висновок, що дані методології часто не оцінюють якість викладання в вузі (Leiden), вводять такі індикатори, як академічна репутація (QS і US News) або якість професорсько-викладацького складу (Shanghai), які можна віднести до оцінки як якості наукових досліджень, так і якості викладання. При оцінці якості викладання багато методології (THE, QS,

US News) використовують результати опитувань - експертне опитування з питань викладання (THE) або опитування по академічній репутації вузу (QS і US News), що є спірним критерієм, так як будь-яке опитування несе в собі елемент суб'єктивності. Крім того, методології QS, US News, THE недостатньо повно розкривають критерії, за якими здійснюється оцінка репутації університету з боку експертного співтовариства.

Рейтинг Webometrics оцінює діяльність університетів світу виходячи із того, наскільки вони є представленими в Інтернет-просторі. Цей рейтинг складається компанією Cybermetrics Lab (Іспанія) із 2004 року і публікується двічі на рік (у січні та червні). Основна ідея цього рейтингу полягає в тому, що, із огляду на важливість Інтернету в сучасному світі, університети мають прагнути якомога адекватнішого представлення своїх здобутків у віртуальному просторі, тож, аналізуючи інформацію, розміщену на університетському домені, та інтерес користувачів до цієї інформації, можна судити про результати роботи та місце університету в реальному житті.

Webometrics оцінює інформаційне наповнення та «помітність» університетських сайтів. При аналізі наповнення враховуються кількість сторінок на сайті ВНЗ, кількість завантажених на сайт текстових файлів і кількість публікацій, що включені до баз даних Google Scholar і Scimago [6]. Помітність сайту визначається через кількість зовнішніх посилань на ресурс (рис. 1). Збір даних здійснюється автоматично за допомогою пошукових систем і спеціалізованих сервісів, а зведенням даних і розрахунком рейтингу займається дослідницький колектив.

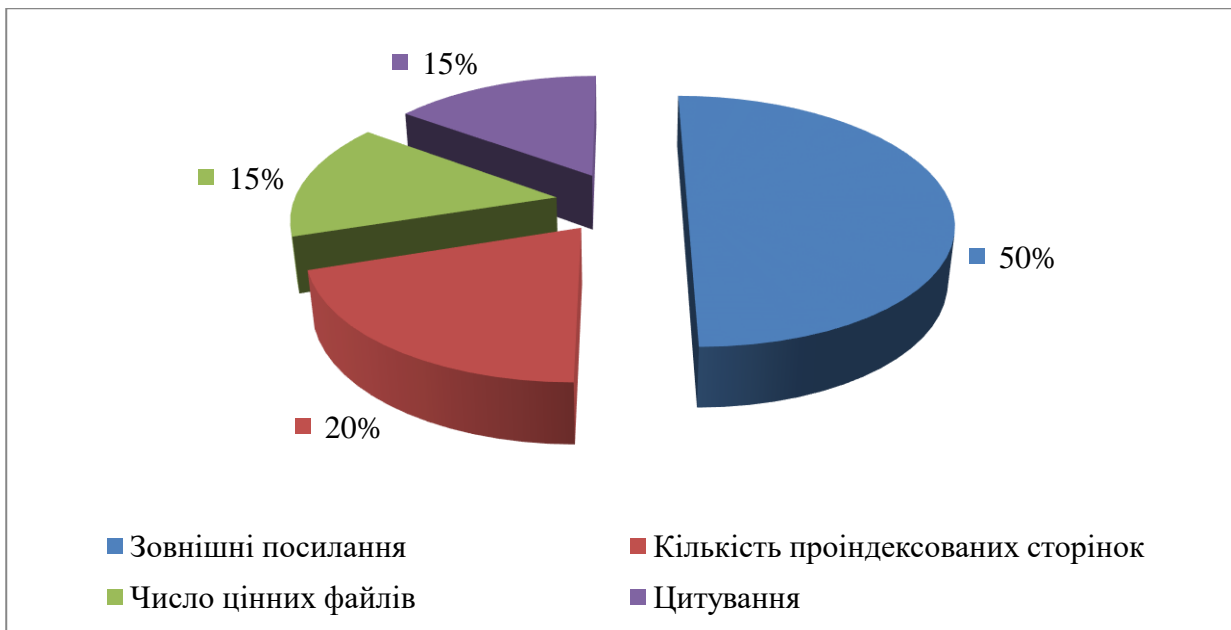

Рис. 1. Індикатори рейтингу «Вебометрікс»

Відмінними рисами рейтингу Webometrics є сталість методології та висока динамічність змін показників рейтингу. У перші роки рейтинг Webometrics не користувався особливою популярністю в силу недооціненості академічною спільнотою значущості вузівських інтернет-сайтів для публікації наукових досліджень. Однак сьогодні цей рейтинг не менше авторитетний, ніж інші академічні рейтинги. До того ж результати його більш динамічні, так як на них миттєво відображаються результати діяльності з просування вузу у віртуальному просторі.

Існує думка, що в глобальних рейтингах група лідерів представлена одними і тими ж університетами. Однак результати рейтингів 2012 демонструють, що в десятку провідних університетів світу входять різні університети, при цьому такі світові лідери, як Harvard, Massachusetts Institute of Technology, присутні практично у всіх глобальних рейтингах. Аналіз показує, що в методологіях одномірного ранжирування, заснованих на кількісних бібліометричних показниках (Leiden), на перші місця потрапляють університети, відмінні від університетів, представлених в інших методологіях. Результати глобальних рейтингів, в основі яких лежать оцінки, отримані в ході експертних

опитувань (THE, QS і US News), і результати яких мають різні ваги, також розрізняються (табл. 3).

Таблиця 3.

Результати методологій глобального одновимірного ранжирування університетів (рейтингів) 2012 р.

Shanghai	THE	Leiden	QS/US News	Webometrics
1. Harvard University (USA)	1. California Institute of Technology (USA)	1. Massachusetts Institute of Technology (USA)	1. Massachusetts Institute of Technology (USA)	1. Harvard University (USA)
2. Stanford University (USA)	2. University of Oxford (UK)	2. Princeton University (USA)	2. University of Cambridge (UK)	2. Massachusetts Institute of Technology (USA)
3. Massachusetts Institute of Technology (USA)	3. Stanford University (USA)	3. Harvard University (USA)	3. Harvard University (USA)	3. Stanford University (USA)
4. University of California, Berkeley (USA)	4. Harvard University (USA)	4. Rice University (USA)	4. University College London (UK)	4. University of Michigan
5. University of Cambridge (UK)	5. Massachusetts Institute of Technology (USA)	5. Stanford University (USA)	5. University of Oxford (UK)	

Очевидним лідером серед країн світу відповідно до досліджень за кількістю ВНЗ є університети США, які отримали 80% місць у першій десятці. Наступне місце посідає Великобританія, близько 20% якої входять до кращих світових університетів. Дещо нижчою є кількість університетів з Австралії, Японії, Нідерландів, Німеччини.

Наразі Україна досить слабо включена до європейського і світового освітнього і наукового простору. У найпрестижніших рейтингах університетів світу («Академічний рейтинг університетів світу» Шанхайського університету і рейтинг «Таймс») немає жодного українського вищого навчального закладу. У рейтингу Інтернет-присутності Webometrics, який оцінює понад 20 тисяч вищих навчальних закладів, опублікованому в лютому 2013 року свої рейтингові web-місця отримали також 311 вищих навчальних заклади з України [7].

Порівняння рейтингових таблиць Webometrics-2012 (лютий) та web-рейтингу опублікованого у лютому 2013 року, свідчить про значний прогрес деяких вітчизняних університетів (табл. 4).

Таблиця 4.

ТОП – 20 українських університетів відповідно до рейтингу національного рейтингу та Webometrics

Університет	Національний рейтинг Липень 2012	Міжнародний рейтинг Липень 2012	Національний рейтинг Січень 2013	Міжнародний рейтинг Січень 2013
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»	1	712	1	510 (↑202)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	2	972	2	701(↑271)
Донецький національний технічний університет	3	981	3	1116 (↓135)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	4	1469	4	1138(↑331)
Національний університет «Львівська політехніка»	5	1704	5	1242(↑462)
Сумський державний університет	9	1999	6 (↑3)	1547 (↑452)
Національний університет біоресурсів і природокористування України	28	3996	7 (↑21)	1614 (↑2382)
Донецький національний університет	23	3947	9(↑14)	1650 (↑2297)
Донецький національний університет імені Івана Франка	8	1924	10 (↓2)	1766 (↑158)
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	10	2004	11 (↓1)	1864 (↑140)

Найкращий результат серед українських університетів отримала Київська політехніка. НТУУ КПІ замість 712 місця, отриманого у липні 2012 року, отримав 510 місце у загальній таблиці університетів світу.

Значний прогрес протягом останніх 6 місяців також продемонстрував КНУ ім. Шевченка, який посів 701 позицію рейтингу (972 місце у липні 2012 року).

Також, у порівнянні з минулорічним рейтингом, значно покращили свої місця Донецький національний технічний університет, Харківський національний університет ім. Каразіна, Сумський державний університет та Національний університет біоресурсів і природокористування України.

Незважаючи на те, що українські університети досі не є лідерами світового рейтингу, вперше п'ять вітчизняних університетів, зокрема столичні НТУУ КПІ та КНУ Шевченка, а також регіональні Донецький національний технічний університет, Харківський національний університет ім. Каразіна та Національний університет "Львівська політехніка" увійшли до топ-100 кращих вищих навчальних закладів країн Східної Європи (Central & Eastern Europe).

Низькі показники українських вищих навчальних закладів у світових рейтингах свідчать про непомітність їх для світової спільноти, що може негативно позначатися на визнанні українських університетів у світі як у плані конкурентоспроможності випускників, так і в аспекті приваблення талановитих студентів і викладачів з-за кордону.

Тож важливим є питання входження України до міжнародних рейтингів вищих навчальних закладів — адже потрапляючи до міжнародного рейтингу, ВНЗ інтегрується у світову освітню систему, «підтягується» відповідно до її вимог і критеріїв.

Система вищої освіти України накопичила певний досвід у сфері розробки та використання рейтингових систем. Свою історію вітчизняний рейтинг вищих навчальних закладів розпочав з 2000 року. Найбільш відомими є такі національні рейтинги: "Софія Київська", "Топ-200 Україна", "Компас", Рейтинг українських ВНЗ: думка роботодавців (журнал «Деньги»), Рейтинг кращих ВНЗ України (журнал «Кореспондент») та рейтинг МОНУ (табл. 5).

З таблиці 5 видно, що якість надання освітніх послуг є домінуючим критерієм для визначення показників рейтингу університетів. За допомогою рейтингу можна легко визначити місце кожного університету, завдяки чому серед університетів зароджується здорова конкуренція за підвищення економічної якості та репутації.

Таблиця 5.

Порівняльна таблиця критеріїв вітчизняних рейтингів за назвами рейтингів*

Х-тики Рейтинги	Софія Київська	ТОП – 200 Україна	Рейтинг МОНУ	Рейтинг українських внз: думка роботодавці в (журнал «Деньги»)	Рейтинг кращих внз України (журнал «Кореспонд ент»)	Компас
Рік започат.	2005	2005	2006	2007,2008	2007,2008	2008
Виконавець	Українсь- кий інститут соціальних досліджень Міжнарод- на кадрова академія	Газета «Дзеркало тижня» спільно з кафедрою Юнеско	МОНУ	журнал «Деньги»	журнал «Кореспонд ент»)	Компанія «СКМ» за підтримки фонду «розвиток України»
Мета ранжирування	Імідж внз (рівень відомості і привабливо- сті)	Оцінка внз з погляду потенціалу і наукових здобутків викладачів і студентів	Результат діяльності ВНЗ	Рівень підготовки фахівців із спеціальнос- тей: юридичні, економічні, гуманітарні, технічні, будівельні.	Думка роботодав- ців	Думка роботодав- ців про відповід- ність знань і навичок випускників ВНЗ запитам ринку праці
Критерії (загальна маса, %)	1. Імідж ВНЗ	1. Якість науково-пе- дагогічного потенціалу (50%)	1. Якість науково-пе- дагогічного потенціалу	Результати опитування представи- ків провід- них компа- ній робото- давців, які наймають фахівців зазначених спеціальнос- тей (шкала 0-10)	1. Вступні конкурси	1. Задоволе- ність випус- кників ВНЗ отриманою освітою (10%)
	2. Рівень викладання	2. Якість навчання (30%)	2. Якість навчання		2. Оцінка робото дав- цями	2. Сприйма- ття робото давцями якості осві- ти (31%)
	3. Матері- ально-тех- нічне забез- печення	3. Міжна- родне визнання (20%)	3. Міжна- родне визнання			3. Сприйма- ття експерт- тами якості освіти (19%)
	4. Конку- рентоспро- можність		4. Ресурси ВНЗ			4. співпраця між ВНЗ і компаніями

						-роботодавцями (30%)
			5. Наукова робота студентів			
			6. Науково-дослідна робота			

*складено автором на основі [8-12]

Висновки. На нашу думку жоден з наведених рейтингів не є досконалим. Тому актуальним залишається питання наукового обґрунтування та методологічного вдосконалення підходів щодо ранжирування ВНЗ. Однак, ранжирування діяльності ВНЗ дасть змогу інформувати суспільство про стан вищої освіти, зокрема, щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; інформувати колективи ВНЗ про ефективність та результативність їх роботи; приймати управлінські рішення щодо удосконалення системи управління якістю вищої освіти. Аналіз роботи кращих вітчизняних університетів дозволить виділити сильні та слабкі сторони кожного вузу, скоригувати стратегію його розвитку так, щоб наблизитися до навчальних закладів світового класу.

Список використаних джерел

1. Ван Дайк Н. Двадцять років ранжирування університетів / Ван Дайк Н.// Вища школа.- 2006.- № 5-6.- С 48-66.
2. Hazelkorn E. Rankings and the Reshaping of Higher Education. The Battle for the World – class Excellence. N.Y.: Palgrave Macmillan, 2011. Ch. 1.
3. Заварыкина Л.В. Сравнительный анализ международных методологий ранжирования высших учебных заведений./ Л.В.Заварыкина, А.С. Лопатина, О.В. Перфильева // Вестник международных организаций. - 2012. - № 1. – С. 71 – 121.
4. Рейтингова оцінка ВНЗ: Міжнародний та український досвід / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.yourcompass.org/>

5. Academic Ranking of World Universities – 2012 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.shanghairanking.com/ARWU2012.html>
6. Методологія рейтингу Webometrics / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.webometrics.info/en/Methodology>
7. Webometrics-2013: українські університети продовжують зростання / [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/news/34219/>
8. Звіт про результати проекту "Компас-2012" / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.scm.com.ua/m/documents/2012_compas
9. Рейтинг вищих навчальних закладів України 2007 Софія Київська / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/abitur/entrance/ratings/24.html>
10. Рейтинг вищих навчальних закладів «ТОП-200 Україна» — 2011/2012 рік / [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://euroosvita.net/index.php/?category=3&id=1660>
11. Рейтинг МОНУ 2007: Ранжирування університетів - крок до відкритості та прозорості вищої освіти / [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/abitur/entrance/ratings/19.html>
12. Рейтинг ВНЗ України з погляду роботодавців / [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://nauka.lp.edu.ua>